

and its investment component. Among the factors that directly affect the investment in the construction industry, determines the level of property taxes, the taxation of activity in the construction sector, tax holidays, preferential tax rates and the like.

Explore ways to implement the European standards in the national legislation in terms of levying excise tax, value added tax. Have all directions of harmonization of European standards in the field of taxation exercise direct or indirect influence on the development of construction industry in Ukraine. Identifies issues that require statutory definition, particularly in terms of securing benefits in respect of housing. It is emphasized that the proposed European data protection authorities and Association Agreement the exchange of information with the purpose of tax avoidance is of great importance to the construction industry, because the activity in this area involves attracting foreign investment, and the possibility of a domestic construction companies to work abroad. Special meaning it has acquired since the introduction of the Eurocodes, implementation of which is assessed as a positive step towards creating favorable conditions for investments by European companies, as well as the Ukrainian builders in the European markets.

Key words: construction industry, implementation, taxation, European standards, indirect taxation, Association Agreement.

УДК 347.96

*Гюндуз Айдинович Мамедов,
прокурор Автономної Республіки Крим України,
старший радник юстиції,
кандидат юридичних наук*

ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Незважаючи на події лютого – березня 2014 р. в Автономній Республіці Крим (далі – АРК) та місті Севастополі, які мали наслідком анексію цієї частини території України, прокуратура АРК України не призупинила свою діяльність: вона проводить процесуальні дії у низці проваджень щодо злочинів проти людяності та воєнних злочинів на тимчасово окупованій території півострова Крим, зокрема й відкритих на підставі звернень громадян із тимчасово окупованої території, про порушення законодавства України при встановленні фактів народження або смерті, про порушення законодавства України під час оформлення шлюбних відносин, розлучення або опіки щодо осіб, які перебувають на тимчасово окупованій території півострова, в окремих кримінальних провадженнях, які стосуються збройного конфлікту/тимчасової окупації території півострова Крим, а також щодо порушення порядку в'їзду та виїзду з цієї території. Тож актуальність дослідження специфіки правового регулювання діяльності прокуратури АРК полягає у тому, що, незважаючи на всі перешкоди та ситуацію, що склалася, цей орган продовжує своє активне функціонування із неокупованої території.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз наукової літератури засвідчив, що з моменту окупації Кримського півострову досліджень правового регулювання та діяльності прокуратури АРК фактично не здійснювалося, а до «окупованих територій» у працях передусім віднесено окремі території Луганської та Донецької областей. Тож здійснення відповідного дослідження щодо прокуратури АРК є необхідним у сучасних вітчизняних умовах. Окремі аспекти специфіки діяльності прокуратури АРК у після окупаційний період у своїх працях розглядали такі науковці та дослідники, як: А. Дуда, С. Горобчишина, Т. Гришина, Т. Гучакова, О. Єні, Ю. Каздобіна, Л. Нецька, О. Смірнов, Ю. Тищенко та ін. Проте відсутність актуальних комплексних досліджень на цю тему обумовлює необхідність звернення до неї.

Метою статті є визначення специфіки розвитку сучасного стану правового регулювання діяльності прокуратури АРК України, а також позитивних та негативних аспектів такого правового явища.

Основні результати дослідження. Прокуратуру АРК було передислоковано до Києва відповідно до наказу виконувача обов'язків Генерального прокурора України від 12 червня 2014 р. №33, а територіальні прокуратури у структурі прокуратури автономії на сьогодні не функціонують взагалі [1, с. 33–34]. Як зазначається у відкритих джерелах, у зв'язку з окупацією території півострова Крим кримінальні справи (провадження), а також матеріали за позовами органів про-

куратури АРК залишилися на території півострова та не були переміщені до міста Києва [2]. Проте прокуратура автономії продовжила підтримання державного обвинувачення в суді та представництво інтересів держави і громадянина в окремих справах (провадженнях), які на моменту початку окупації Російською Федерацією території півострова Крим уже розглядалися у судах, що розташовані на материковій частині України.

Структура та штатна чисельність регіональних прокуратур, зокрема й прокуратури АРК із дислокацією у місті Київ, на сьогодні визначається наказами Генеральної прокуратури України відповідно до Закону України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII «Про прокуратуру» [3]. У статті 14 останнього, зокрема, встановлено, що загальна чисельність працівників органів прокуратури становить не більше 15 000 осіб. Відштовхуючись від цієї кількості, Генеральна прокуратура України і визначає кількість працівників прокуратури АРК. На веб-ресурсі прокуратури АРК загальна кількість працівників не вказана, проте відомо, що її структуру становлять Прокурор АРК, Перший заступник прокурора АРК, Заступник прокурора АРК, Відділ роботи з кадрами, Відділ організаційно-правового забезпечення, статистики та ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, Управління нагляду у кримінальному провадженні, Відділ нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та запобігання корупції, Відділ нагляду за додержанням законів органами Служби безпеки України, державної прикордонної та фіскальної служб, Управління з розслідування кримінальних проваджень слідчими органів прокуратури та процесуального керівництва, Слідчий відділ, Відділ процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчих прокуратури та підтримання державного обвинувачення, Відділ представництва інтересів громадян та держави в суді, прокурори прокуратури АРК, Секретаріат (на правах відділу), Відділ фінансування та бухгалтерського обліку, Відділ матеріально-технічного забезпечення та соціально-побутових потреб, Режимно-таємна частина (на правах відділу), Головний спеціаліст з питань інформатизації та Прес-секретар (на правах головного спеціаліста) [4]. У науковій літературі зазначається, що станом на червень 2015 р. структурою та штатним розписом прокуратури АРК в апараті прокуратури було передбачено 35 посад, із них 25 посад оперативних працівників, 8 посад державних службовців та 2 посади технічних працівників, а вже станом на липень 2017 р. штатна чисельність працівників апарату прокуратури АРК становила 57 посад, із яких 35 передбачено для прокурорсько-слідчих працівників, а 18 – для державних службовців (допоміжних працівників) і технічних працівників [1, с. 33]. Із цього можна зробити такі висновки: по-перше, про існування тенденції до значного збільшення кількості персоналу прокуратури АРК; по-друге, розширення штату прокуратури свідчить про збільшення обсягів та масштабів її діяльності, що також є позитивною тенденцією.

Специфіка правового регулювання діяльності прокуратури АРК обумовлює наявність як позитивних, так і негативних аспектів. До позитивних нами віднесено такі:

1. Незважаючи на окупацію всієї території АРК, її прокуратура продовжила свою діяльність, при чому, як свідчать статистичні дані, досить успішно.

2. Вітчизняним законодавцем прийнято низку нормативно-правових актів, що обумовлюють специфіку правового регулювання діяльності прокуратури АРК, які ми пропонуємо поділити на три групи: 1) нормативно-правові акти та документи, які врегульовують діяльність прокуратури загалом – сюди пропонуємо віднести нормативно-правову основу функціонування прокуратури, оскільки нами встановлено, що відмінностей між регулюванням діяльності прокуратури АРК та інших прокуратур фактично не існує; 2) спеціальні нормативно-правові акти та зміни до вже існуючих, прийняті після агресії Російської Федерації відносно України, та окупації її територій – нами встановлено, що окремі норми законодавства були прийняті саме для регулювання діяльності прокуратури АРК в умовах передислокації; 3) рішення міжнародної спільноти щодо засудження дій Російської Федерації та акти вітчизняного законодавства, прийняті як реакція на окупацію та анексію території АРК – ці норми не врегульовують безпосередньо прокурорську діяльність, проте є передумовою функціонування прокуратури АРК на підконтрольній Україні території. Все наведене вище свідчить про те, що загалом правове регулювання діяльності прокуратури АРК здійснюється на досить високому рівні, а українською владою здійснено чимало позитивних кроків для міжнародного засудження дій Російської Федерації.

3. Існує позитивна тенденція до збільшення кадрового ресурсу прокуратури АРК та посилення її активності у питаннях відкриття провадження щодо правопорушень, поновлення прав громадян – мешканців Кримського півострова та виявлення фактів незаконного привласнення державного майна, яке перебуває на тимчасово окупованій території Кримського півострова, що, зокрема, є наслідком належного правового регулювання її діяльності.

Водночас варто виокремити й негативні аспекти, притаманні правовому регулюванню діяльності прокуратури АРК:

1. Незважаючи на прийняття дійсно великої кількості нормативно-правових актів, їхній зміст мало враховує специфіку діяльності АРК. Для порівняння, діяльність прокуратури на окупованих територіях Луганської та Донецької областей є врегульованою значно деталізованішим чином. Проте порівнювати складнощі діяльності обох органів недоцільно з огляду на те, що в Луганській та Донецькій областях на сьогодні окуповано лише окремі території, тоді як АРК – повністю, внаслідок чого прокуратурі доводиться функціонувати в місті Києві.

2. Згідно з Постановою Верховної Ради України від 21 травня 2015 р. №462-VIII «Про Заяву Верховної Ради України “Про відступ України від окремих зобов’язань, визначених Міжнародним пактом про громадянські і політичні права та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод”» [5], прокуратурам Луганської та Донецької областей було надано широкий дозвіл щодо відступу від окремих зобов’язань, визначених Міжнародним пактом про громадянські і політичні права [6] та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод [7]. Водночас відносно прокуратури АРК лише вказано, що повну відповідальність за дотримання прав людини і виконання відповідних міжнародних договорів на анексованій та тимчасово окупованій території України несе Російська Федерація. Тобто прокуратурі АРК такий відступ не заборонено прямо, проте очевидно, що на практиці кожен такий випадок варто буде аргументувати на суді. Саме тому вважаємо негативним надання прокуратурам Луганської та Донецької областей більшої кількості повноважень щодо відступу України від взяття окремих зобов’язань, аніж прокуратурі АРК.

3. Незважаючи на позитивні результати діяльності прокуратури АРК, її вплив на окупаційну владу відсутній. Саме тому виграні Україною справи повністю ігноруються іншою стороною. Тож необхідними є додаткові міжнародно-правові інструменти, які зобов’яжуть владу Російської Федерації виконувати рішення судових установ, прийняті на користь України.

Висновки. Підсумовуючи дослідження специфіки правового регулювання діяльності прокуратури АРК, варто зазначити, що загалом воно здійснюється на досить високому рівні. Останніх чотири роки вітчизняним законодавцем та міжнародною спільнотою здійснюються злагоджені заходи щодо протидії Російській Федерації як агресору та поверненню АРК під контроль української влади. Нами встановлено, що специфіка правового регулювання діяльності прокуратури АРК водночас характеризується як наявністю позитивних, так і негативних аспектів.

Окреслюючи позитивні аспекти, варто відзначити, що головним досягненням вітчизняної влади є все ж функціонування цього органу, при чому доволі успішне. Вітчизняна нормативно-правова база дає змогу прокуратурі АРК реалізовувати свою компетенцію з Києва, а прийняття низки нормативно-правових актів та змін до законодавства обумовлює ефективне вирішення поставлених завдань.

Водночас до негативних аспектів віднесемо обмеженість можливостей щодо реалізації на практиці своєї компетенції та суттєві відмінності у можливостях, порівняно з прокуратурами Луганської та Донецької областей. Крім того, важливим є сильніший тиск на країну-агресора з боку міжнародної спільноти, адже на сьогодні окуповані території так і залишаються окупованими, незважаючи на протидію України в особі її державних органів, зокрема й прокуратури АРК.

Використані джерела

1. Крим після анексії. Державна політика, виклики, рішення та дії. Біла книга / Ю. Тищенко, Ю. Каздобіна, Т. Гучакова, О. Смірнов, С. Горобчишина, А. Дуда ; за заг. ред. Ю. Тищенко. – К. : ТОВ «Агентство» Україна», 2016. – 148 с.
2. Офіційний веб-ресурс прокуратури Автономної Республіки Крим [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ark.gov.ua/ua/index.html>.

3. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2–3. – Ст. 12
4. Структура прокуратури Автономної Республіки Крим [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ark.gov.ua/ua/structure.html>.
5. Про Заяву Верховної Ради України «Про відступ України від окремих зобов'язань, визначених Міжнародним пактом про громадянські і політичні права та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод» : Постанова Верховної Ради України від 21 травня 2015 р. № 462-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 29. – Ст. 267.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. // Голос України. – 2001. – № 3. – 10 січня.

Мамедов Г. А. Правовий аналіз сучасного стану правового регулювання діяльності прокуратури Автономної Республіки Крим України

У статті проаналізовано специфіку сучасного стану правового регулювання діяльності прокуратури Автономної Республіки Крим. Визначено позитивні та негативні аспекти такого правового регулювання. Розкрито їхню сутність.

Ключові слова: правове регулювання, прокуратура, прокурорська діяльність, Крим, прокурор.

Mamedov G. Legal analysis of the current state of legal regulation of the activity of the Prosecutor's Office of the Autonomous Republic of Crimea of Ukraine

In the article the specifics of the current state of legal regulation of the activities of the Prosecutor's Office of the Autonomous Republic of Crimea are analyzed. The positive and negative aspects of such legal regulation are determined. Their essence is revealed.

Despite the events of February-March 2014 in the Autonomous Republic of Crimea and the city of Sevastopol, which resulted in the annexation of this part of the territory of Ukraine, the Prosecutor's Office of the Autonomous Republic of Crimea of Ukraine did not suspend its activities and conduct procedural actions in a number of proceedings against crimes against humanity and war crimes the temporarily occupied territory of the Crimean peninsula, including those opened on the basis of appeals from citizens of the temporarily occupied territory, violation of the legislation of Ukraine in establishing the facts on custody or death, violation of the legislation of Ukraine during the registration of marital relations, divorce or custody of persons who are in the temporarily occupied territory of the peninsula, in certain criminal proceedings concerning armed conflict / temporary occupation of the Crimean peninsula, as well as violation of the order of exit from this territory.

Over the past 4 years, domestic legislators and the international community have taken coordinated measures to counter the Russian Federation as an aggressor and the return of the Autonomous Republic of Crimea under the control of the Ukrainian authorities. We have found that the specificity of legal regulation of the activity of the Prosecutor's Office of the Autonomous Republic of Crimea is characterized both by the presence of positive and negative aspects.

Emphasizing the positive aspects, it is worth noting that the main achievement of domestic power is still the functioning of this body, which is quite successful. The domestic regulatory framework allows the Prosecutor's Office of the Autonomous Republic of Crimea to exercise its competence from Kyiv, and the adoption of a number of legal acts and changes to the legislation provides an effective solution to the tasks set.

The negative aspects include the limited ability to implement in practice their competences and significant differences in opportunities compared with the prosecutor's offices of Luhansk and Donetsk oblasts. Moreover, it is more important to put pressure on the aggressor country on the part of the international community, since today the occupied territories remain occupied, despite the opposition of Ukraine in the person of its state bodies, including the Prosecutor's Office of the Autonomous Republic of Crimea.

Key words: legal regulation, prosecutor's office, prosecutor's office activity, Crimea, prosecutor.

УДК 342.9

*Діана Юрійвна Микитюк,
аспірант відділу проблем державного управління
та адміністративного права
Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України*

**ДО ПИТАННЯ ПРО НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ПОНЯТТЯ «УЧАСНИКИ БОЙОВИХ ДІЙ» НА СХОДІ УКРАЇНИ**

Постановка проблеми. У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації у Донецькій і Луганській областях надзвичайно гостро постало питання правового регулювання статусу осіб, що безпосередньо беруть участь у цій так званій «гібридній» війні на сході України. Віднедавна таким особам надається статус учасника бойових дій.